EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 22.4.2016
COM(2016) 226 final

2016/0118 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta, milles käsitletakse Eurocontroli alalises komisjonis tsentraliseeritud teenuste teemal vastuvõetavaid otsuseid

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

1.1. Ettepaneku põhjused ja eesmärgid

Üldine teave

Nõukogu võttis 8. detsembril 2015 vastu otsuse (EL) 2015/2394 liikmesriikide poolt Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta, mis käsitleb Eurocontroli alalises komisjonis vastuvõetavaid otsuseid seoses Eurocontroli missiooni ja ülesannete ning tsentraliseeritud teenustega. Osutatud otsused tsentraliseeritud teenuste kohta pidi vastu võtma Eurocontroli alaline komisjon 9. detsembril 2015, selleks et Eurocontrol saaks arendada rahastamist, riigihangete korda ja tehnilisi spetsifikatsioone Euroopa õhk-maa andmesideteenuste õigeaegseks kasutuselevõtuks.

Kuna liit ei ole alalise komisjoni liige, oli nõukogu otsus mõeldud kohaldamiseks liikmesriikidele, kes osalevad alalises komisjonis ja tegutsevad ühiselt liidu huvides.

Nõukogu otsustas, et liidu seisukoht on, et praeguses etapis tuleks tsentraliseeritud teenuseid käsitleva otsuse tegemine edasi lükata, kuna liidu käsutuses ei ole praegu piisavalt teavet tsentraliseeritud teenuseid käsitleva otsuse sisu hindamiseks. Lisaks võib kõnealune otsus mõjutada Eurocontroli edasist tegevust viisil, mis võib olla vastuolus liidu tegevusega asjaomases valdkonnas, seda eelkõige ühtse Euroopa taeva lennuliikluse uue põlvkonna juhtimissüsteemi (SESAR) väljaarendamisega seonduvalt.

Kuna Eurocontrol tegeleb praegu 18 eri tsentraliseeritud teenuse arendamisega, hõlmas ELi seisukoht mitte ainult Euroopa õhk-maa andmesideteenuseid, vaid kõiki tsentraliseeritud teenuseid, mille rakendamist arendatakse, kuna need kõik, eelkõige SESAR, on samaväärselt seotud ELi tegevusega kõnealuses valdkonnas.

Liidu eespool osutatud seisukoha tõttu ei võtnud Eurocontroli alaline komisjon 9. detsembril 2015 vastu Euroopa õhk-maa andmesideteenuseid käsitlevat otsust. Selle asemel lepiti kokku, et Eurocontrol peaks jätkama tihedas koostöös oma sidusrühmadega arutelu tsentraliseeritud teenuste läbivaadatud otsuse üle ja esitama Euroopa õhk-maa andmesideteenuste rakendamise ja toimimise majandusliku mõju hinnangu.

9. veebruaril 2016 saatsid Eurocontrol ning lennundussektori sidusrühmad komisjonile ühiselt allkirjastatud muudetud ettepaneku Euroopa õhk-maa andmesideteenuste kohta, milles mõlemad pooled märkisid, et nõutud majandusliku mõju hinnang on osa lõpetatud teostatavusuuringutest, mis esitati Innovatsiooni ja Võrkude Rakendusametile (INEA) 2015. aasta lõpus. Osutatud uuringud sisaldavad siiski vaid pealiskaudset kulude-tulude analüüsi ning Euroopa õhk-maa andmesideteenuste täieliku majandusliku mõju hinnangut on endiselt vaja.

Lisaks sellele võib Eurocontroli agentuur teha Eurocontroli alalisele komisjonile ettepaneku võtta kõnealune uus otsus Euroopa õhk-maa andmesideteenuste kohta vastu kirjaliku menetluse teel.

Käesolevas nõukogu otsuse ettepanekus käsitletakse Euroopa õhk-maa andmesideteenuseid. Näidisprojekti väljaarendamisel tehakse ettepanek toetada põhimõtteliselt koostöö jätkumist

Eurocontroli agentuuri ja Eurocontroli riikides tegutsevate aeronavigatsiooniteenuste osutajate vahel, samuti võrgustiku haldusasutuste vahel. Ettepanekus on määratud siiski kindlaks kolm olulist tingimust, mida kõnealune otsus peaks sisaldama.

Esimene tingimus on, et näidisprojekti väljatöötamisel tuleb täielikult lähtuda SESARi teostatud tehnilistest lahendustest. Eesmärk on vältida mis tahes vastuolusid, mis nende kahe organisatsiooni praeguses või tulevases võimalikus töös asjakohaste tsentraliseeritud teenuste väljaarendamisel võiks ette tulla.

Teiseks tuleb tagada Euroopa Lennundusohutusameti (EASA) kaasamine, sest EASA peab hakkama tegelema kõigi tsentraliseeritult osutatavate teenuste sertifitseerimise ja järelevalvega enne nende toimimahakkamist. See peaks hoidma ära võimalikud ebakõlad nimetatud valdkonnas ja tagama, et vahendeid, mis pärinevad marsruudi navigatsioonitasudest, ning ka liidu toetust kasutatakse võimalikult tõhusalt.

Peale selle peaksid otsuse tingimused olema sellised, mis ei piira ühetegi teenustega seotud hanget, kasutuselevõttu ja käitamist siseturul. Selliste ühtse Euroopa taeva raames osutatavate teenuste puhul tuleks jätkuvalt kohaldada ELi riigihanke-eeskirju, sest see aitaks suurendada kulutõhusust.

Eespool loetletud tingimusi käsitatakse oluliste tingimustena. Arvestades tingimuste olemust ja ulatust, on need tõenäoliselt olulised ka liidu seisukoha kujundamisel seoses tulevaste Eurocontroli otsustega tsentraliseeritud teenuste valdkonnas. Komisjon võtab kõnealused küsimused üksikasjalikult vaatluse alla iga kord, kui tekib vajadus uue ettepaneku järele.

Euroopa lennuliikluse korraldamise valdkonna tsentraliseeritud teenuste väljatöötamisega seonduv taust

Tsentraliseeritud teenuste valdkonnas on Eurocontroli tegevus olnud alates nende teenuste algatamisest 2012. aastal väga edukas. Eurocontroli alaline komisjon andis 2014. aasta veebruaris Eurocontrolile loa algatada etapiviisiline lähenemine kõnealuste võimalike tsentraliseeritud teenuste talitlusliku, tehnilise ja finantsilise teostatavuse hindamiseks ja tutvustamiseks, arvestades seda, et need teenused on erineva valmidusastmega. Pärast seda on Eurocontrol pidanud mitu töökohtumist ja töötanud mitme tsentraliseeritud teenuse jaoks välja tegevuskontseptsioonid. On tehtud ka üldine kulude-tulude analüüs, mille tegemiseks kaasati sõltumatu konsultant, ent selle analüüsi üksikasju ei ole avalikult kontrollitud.

2. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Eelnevalt kirjeldatu põhjal, eelkõige Euroopa õhk-maa andmesideteenuste läbivaadatud ettepaneku valguses ja tuginedes Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 100 lõikele 2 ja artikli 218 lõikele 9, on tehtud ettepanek võtta vastu liidu nimel võetav seisukoht Eurocontroli alalises komisjonis tsentraliseeritud teenuste teemal vastuvõetavate otsuste kohta.

2016/0118 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta, milles käsitletakse Eurocontroli alalises komisjonis tsentraliseeritud teenuste teemal vastuvõetavaid otsuseid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 100 lõiget 2 ja artikli 218 lõiget 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu 8. detsembri 2015. aasta otsusega (EL) 2015/2394 kehtestati liidu seisukoht seoses otsusega, mis oli kavas võtta vastu Eurocontroli alalise komisjoni poolt 9. detsembril 2015. aastal tsentraliseeritud teenuste kohta, selleks et Eurocontrol saaks arendada rahastamist, riigihangete korda ja tehnilisi spetsifikatsioone Euroopa õhk-maa andmesideteenuste õigeaegseks kasutuselevõtuks.

(2) Liidu seisukoht oli, et Eurocontroli otsuse vastuvõtmine tsentraliseeritud teenuste kohta tuleks edasi lükata, sest sellise otsuse sisu hindamiseks ei ole piisavalt teavet ja kõnealune otsus võib mõjutada Eurocontroli edasist tegevust viisil, mis võib olla vastuolus liidu tegevusega asjaomases valdkonnas.

(3) Tulenevalt eespool osutatud otsusest ei võtnud Eurocontroli alaline komisjon 9. detsembril 2015 vastu otsust Euroopa õhk-maa andmesideteenuste kohta ning palus, et Eurocontroli agentuur jätkaks tööd muudetud ettepaneku kallal tihedas koostöös tööstusharu sidusrühmadega ja annaks hinnangu Euroopa õhk-maa andmesideteenuste majanduslike kulude kohta.

(4) Eurocontroli agentuur ja lennundussektori sidusrühmad esitasid 9. veebruaril 2016 läbivaadatud ja ühise toetuse leidnud ettepaneku Euroopa õhk-maa andmesideteenuste kohta ning tagasid, et selle majandusliku kulu hinnang on olemasolevate teostatavusuuringute raames täielikult kättesaadav.

(5) Eurocontroli agentuur võib teha Eurocontroli alalisele komisjonile ettepaneku võtta kõnealune uus otsus Euroopa õhk-maa andmesideteenuste kohta vastu kirjaliku menetluse teel.

(6) Otsus hõlmab Euroopa õhk-maa andmesideteenuste näidisprojekti väljaarendamist. See tekitab õiguslikke tagajärgi, sest reguleerib liidu õiguse kohaldamisalasse kuuluvate olukordade korraldamist ja sisust sõltuvalt võib sellel olla konkreetne mõju osutatud olukordadele. See võib mõjutada kasu, mida saadakse ühisettevõtte SESAR teostatavast tehnilisest tööst andmevahetusteenuste alal, mõjutada vastuolusid sertifitseerimise ja järelevalve valdkonnas, arvestades EASA rolli kõnealuses valdkonnas, ning seega ohtu kulutada ebatõhusalt marsruudi navigatsioonitasudest tulenevaid vahendeid ning ka liidu toetust, samuti liidu poolt projekti SESAR raames juhitud ja teenuste kasutuselevõtuga seotud tegevuste kulutõhusust.

(7) Arvestades eeliseid, mida võib näidisprojekti väljatöötamine anda, tuleks kõnealust koostööd soodustavat otsust põhimõtteliselt toetada. Siiski peaks otsuses olema esitatud tingimused, millega kaitstakse liidu huve eespool nimetatud punktides.

(8) Seetõttu tuleks Eurocontroli alalises komisjonis liidu nimel võetav seisukoht kindlaks määrata,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mille liikmesriigid liidu nimel Eurocontroli alalises komisjonis võtavad, peab toetama seda, et Eurocontrol jätkab koostööd aeronavigatsiooniteenuste osutajatega Eurocontroli riikides, samuti võrgustiku haldusasutustega Euroopa õhk-maa andmesideteenuste näidisprojekti väljaarendamisel SESARi raames ning koostöö hõlmab asjakohast juhtimist ja rahastamist ning kõikehõlmava majandusliku mõju hinnangu koostamist. Otsusega peab siiski olema tagatud, et

– ühisettevõtte SESAR poolt teostatud andmevahetusteenuste alase tehnilise töö lõpptulemusi võetaks täielikult arvesse;

– käesoleva otsuse kohased tegevused viiakse ellu koostöös EASAga niivõrd, kui see puudutab EASA ettevalmistavaid töid seoses Euroopa õhk-maa andmesideteenuste tulevase sertifitseerimise ja järelevalvega ja

– see ei piira ühegi hanke korraldamist seoses Euroopa õhk-maa andmesideteenuste kasutuselevõtu ja toimimisega.

Liikmesriigid tegutsevad liidu huvides ühiselt.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja